

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

Кафедра майстерності актора та режисури театру анімації

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Протокол № 5 від 29 грудня 2022 р.

Технологія виготовлення театральної ляльки

Методичні рекомендації
до проведення практичних занять

Освітній рівень – перший освітньо-професійний

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 026 «Сценічне мистецтво»

Освітньо-професійна програма «Акторське мистецтво театру ляльок»

Харків - 2022

Методичні рекомендації до проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Технологія виготовлення театральної ляльки» для здобувачів першого освітньо-професійного рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти – бакалавр, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», освітньо-професійної програми «Акторське мистецтво театру ляльок». 6 с.

Укладач: Кушніренко Дар'я Володимирівна, старша викладачка кафедри.

Рецензенти: Денисова Н. М., ст. викладачка; Неупокоев Р. В., доцент, зав. кафедри мистецтва театру ляльок Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. Карпенко-Карого, засл. діяч мистецтв України.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Технологія виготовлення театральної ляльки» затверджено на засіданні науково-методичної ради Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського (Протокол №5 від 29 грудня 2022 року).

Голова науково-методичної ради,

ректор _____ Наталія ГОВОРУХІНА

Методичні рекомендації до проведення практичних занять з навчальної дисципліни погоджено з гарантом освітньо-професійної програми.

Гарант освітньо-професійної програми
Кандидатка мистецтвознавства,
старша викладачка кафедри театрознавства
ХНУМ імені І. П. Котляревського

_____ Юлія ЩУКІНА

© Кушніренко Д. В.

© Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського, 2022

1. Методичні вказівки до проведення практичних занять для здобувачів денної форми навчання

Опанування матеріалу навчальної дисципліни передбачає проведення практичних занять в обсязі, що визначений у робочому навчальному плані.

Мета навчальної дисципліни – дати загальне поняття про системи театральних ляльок та процес їх виготовлення; ознайомити студентів зі специфікою театру ляльок та різноманітністю характерів у лялькових виставах, які потребують уважного та вмілого вибору образотворчих засобів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **знати**: прийоми композиційного і технічного рішення основних видів театральних ляльок; види театральних ляльок.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **уміти**:

- робити ескіз ляльки;
- робити креслення ляльки;
- працювати з глиною та пластиліном
- створювати скульптуру за ескізом
- виготовляти як окремі елементи ляльки, так і повністю ляльку;
- відливати гіпсову форму;
- працювати з деревиною;
- працювати з пінополістиролом
- заварювати клейстер;
- гуртувати левкасом;
- кроїти;
- шити;
- працювати з поролоном;
- працювати з залізом;
- ліпити пап'є-маше;
- виготовляти декорації;
- робити ескіз ляльки.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності:

СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.

СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.

СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.

СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК06. Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів при створенні та виробництві сценічного твору.

СК08. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.

СК10. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчо-виробничій сценічній діяльності.

СК11. Здатність до спілкування з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю з питань сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій.

Програмні результати навчання:

ПРН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.

ПРН05. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення до розв'язання відповідних задач професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.

ПРН09. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.

ПРН15. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту. Здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва. Виявляти тенденції розвитку сучасного мистецько-художнього процесу.

Додаток

Відеоуроки є практичними порадами з технології виготовлення вертепної ляльки в домашніх умовах. Пропонується студентам мистецьких закладів де вивчаються методи виготовлення театральних ляльок.

Ознайомлення з відеоматеріалами буде корисним акторам, режисерам, викладачам, керівникам дитячих гуртків – усім, чия діяльність пов'язана з театром ляльок.

Посилання на відео уроки з виготовлення вертепної ляльки :

1. Діва Марія <https://youtu.be/nwjmIxYOINw>
2. Глашатай <https://youtu.be/MI-BlhkOc7M>
3. Янгол <https://youtu.be/4e3ZsbKsNZI>
4. Рахіль <https://youtu.be/BWToELmvOic>
5. Воїн <https://youtu.be/azPFynVMNFg>
6. Ірод https://youtu.be/q0AEYFjD_A8
7. Цар 1 <https://youtu.be/X8hadAh5KZU>
8. Цар 2 <https://youtu.be/Z0jSwooZS3Q>
9. Цар 3 https://youtu.be/uAbTYKI_I3k
10. Чорт <https://youtu.be/tNGhBU9f830>
11. Смерть <https://youtu.be/vDbIvIQcaHU>

Посилання на відеоуроки з виготовлення рукавичкової ляльки:

- Урок 1 <https://youtu.be/t6m0ruIzMBM>
- Урок 2 <https://youtu.be/2w1JMFQTXEQ>
- Урок 3 https://youtu.be/_efR1mMYE1o
- Урок 4 https://youtu.be/BbxRQDg_gEw
- Урок 5 <https://youtu.be/BWJTS7AIDas>
- Урок 6 https://youtu.be/KuyS_vcZ2Dw
- Урок 7 https://youtu.be/RHUBQ-C_Rg4
- Урок 8 <https://youtu.be/Np9AvJ4D33w>
- Урок 9 https://youtu.be/_9KISfPZ6Q0
- Урок 10 <https://youtu.be/KOzIFzC3f2I>
- Урок 11 <https://youtu.be/dSKy81P62W4>

Посилання на відеоуроки з виготовлення планшетної (виводної) ляльки:

- Урок 1 <https://youtu.be/rOFGYny7nAc>
- Урок 2 <https://youtu.be/BD1FVhxTkno>
- Урок 3 <https://youtu.be/O0Q7PYTaamQ>
- Урок 4 <https://youtu.be/oVZxvBRILw0>
- Урок 5 <https://youtu.be/R3OJ0wrzRCw>
- Урок 6 <https://youtu.be/SfLiANipjyM>
- Урок 7 <https://youtu.be/0jM8sB1QS5A>
- Урок 8 <https://youtu.be/2fKj1yjBTPU>

3. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Рекомендовані інтернет-джерела :

https://muppet.fandom.com/wiki/Bodo_Schulte

<https://kharkiv.dityvmisti.ua/harkovskij-gosudarstvennyj-akademicheskij-teatr-kukol-imeni-v-a-afanaseva/>

<http://tmf-museum.kiev.ua/ua/1/vyst/dolls/dolls.htm>

<https://youtu.be/7JJIOwpcf4o>

<https://www.instagram.com/p/ClfQXFqrypu/?igshid=ZmRlMzRkMDU=>

<https://instagram.com/puppetsmagic?igshid=ZmRlMzRkMDU=>

Осіпова А. (2002) Загальна психокорекція. Навчальний посібник.

http://psih.pp.ua/09136_8_%D0%BB%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BF%D1%96%D1%8F_%D0%BB%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BF%D1%96%D1%8F_%D1%8F%D0%BA_%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4_%D0%B7%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BD%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D0%B0%D1%85_%D1%96%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97_%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B8_%D0%B7.html

Kathy Foley & Rainer Reusch. Shadow Theatre. Retrieved from <https://wepa.unima.org/en/shadow-theatre/>

Michèle Nicolas. Karagöz. Retrieved from <https://wepa.unima.org/en/karagoz/>